

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 9Co/16/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8413209353
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 04. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Monika Jusková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2021:8413209353.3

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Moniky Juskovéj a členiek senátu JUDr. Jany Burešovej a JUDr. Marianny Hirkovej v spore žalobcu: H. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. X, XXX XX P. proti žalovanej: I. V., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Q. XXX/XX, XXX XX P., zastúpená splnomocnenou zástupkyňou: D. E. U., R. XXXX/XX, XXX XX H., v konaní o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Kežmarok č.k. 2C/460/2013-348 zo dňa 28.02.2019 v spojení s opravným uznesením č.k. 2C/460/2013-385 z 25.02.2021 takto

rozhodol:

Zrušuje rozsudok a vracia vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Kežmarok (ďalej aj len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol takto:
„I. Pasíva patriace do bezpodielového spoluvlastníctva manželov, ktoré vzniklo uzavretím manželstva strán sporu dňa 22.10.2005 a zaniklo dňa 8.11.2013 právoplatným rozsudkom Okresného súdu Kežmarok pod sp. zn. 2C 340/2013, ktorým bolo ich manželstvo rozvedené , a to
- Poštová banka, a.s. -zmluva o úvere č.XXXXXXXXXXX - zostatok úveru k 8.11.2013 vo výške 4 891,75 Eur
- pohľadávka Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Kežmarok vo výške 177,27 Eur
- pohľadávka Sociálnej poisťovne, a.s. Bratislava vo výške 468,86 Eur
- pohľadávka Vladimíra Majerčáka -MEGASSPOL, Kežmarok vo výške 2 715,33 Eur
- pohľadávka HOME CREDIT Slovakia, a.s. z úverovej zmluvy č. XXXXXXXXXXXX (oprava auta Fiat Bravo) vo výške 2 233,79 € k 8.11.2013
- pohľadávka Pivovary Topvar, a.s. k 8.11.2013 vo výške 445,83 Eur a úroky k 08.11. 2013 vo výške 165,12 Eur, trovy konania 26,50 Eur, trovy právneho zastúpenia 92,23 Eur, trovy právneho zastúpenia v exekučnom konaní 54,69 Eur, predbežné trovy exekúcie 233,0 Eur.
- pohľadávka ČSOB, a.s. vo výške 520,76 Eur
- pohľadávka SPP, a.s. vo výške 211,87 Eur
- pohľadávka Všeobecnej zdravotnej poisťovne, a.s. vo výške 162,38,- Eur
- pohľadávka Intrum Justitia Slovakia, s.r.o. vo výške 496,14 Eur
- pohľadávka HOME CREDIT Slovakia, a.s. z úverovej zmluvy č. XXXXXXXXXXXX (akontácia vozidla Renault Megan) vo výške 1 589,83 Eur

súd prikazuje obom stranám sporu, každému v podiele 1..

II. Hodnotu investovanú do cudzieho majetku - rozostavaného bytu v bytovom dome súp. č. XXX, na ul. Q. č. XX v P. súd prikazuje žalovanej s povinnosťou vyplatiť žalobcu sumou 5 000,- Eur do 90 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

III. Žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov konania.“

V dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol, že žalobca podanou žalobou žiadal vyporiadať bezpodielové spoluvlastníctvo manželov, ktoré zaniklo rozvodom manželstva strán sporu na základe rozhodnutia v konaní vedenom na Okresnom súde Kežmarok pod sp.zn. 2C/340/2013. V žalobe argumentoval existenciou záväzkov zo zmlúv o hypotekárnom úvere, ktoré boli vzaté za účelom prístavby k rodinnému domu na Q. č. XX v P., pričom prístavbou vznikol dvojizbový byt s garážou. Po podaní návrhu na rozvod manželstva zrušila mu matka žalovanej trvalý pobyt v spoločnom byte, urobila z neho bezdomovca. Prístavba a dokončenie bolo realizované z finančných prostriedkov jeho matky. Zo strany žalovanej neboli do stavby, prístavby a jej dokončenia vložené žiadne finančné prostriedky. V prístavbe zostala sanita a kuchynská linka. Žiadal, aby súd zaviazal žalovanú ku kúpe náhradného bytu za ich spoločný byt s garážou a žiadal, aby súd zaviazal žalovanú zaplatiť mu 45.000,- eur a nahradiť trovy konania. Žalovaná, cestou svojej zástupkyne, uviedla, že s návrhom nesúhlasí, žiada aby bezpodielové spoluvlastníctvo manželov bolo riešené ako celok, aj pasíva, aj hnutelné veci. Pokiaľ ide o nehnuteľnosť, ktorú bývalí manželia nadobudli, táto tvorí prístavbu rodinného domu matky žalovanej. Stavba bola realizovaná bez stavebného povolenia a peniaze do nej investované boli investíciami do cudzej veci. Z vykonaného dokazovania súd zistil, že predmetom vyporiadania majú byť pasíva ktoré uviedol vo výroku rozsudku a ako ich vyporiadal a predmetom má byť aj hodnota investovaná do cudzieho majetku, ktorú prikázal žalovanej s povinnosťou žalobcovi vyplatiť 5.000,- eur. V tejto súvislosti uviedol, že vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov sa vykonáva iba medzi manželmi, nie vo vzťahu k tretím osobám, ktoré nie sú účastníkmi konania. Týmto osobám zostáva zachované právo žiadať napríklad splnenie dlhu od hociktorého z bývalých spoluvlastníkov. V danom prípade, keď žalobca svoje investície vložil do prístavby a nadstavby nehnuteľnosti, mal ich uplatňovať voči matke žalovanej, ktorej nehnuteľnosť zhodnotil. Žalovaná prejavila veľkorysosť a sama navrhla v rámci vyporiadania zohľadniť aj investície žalobcu, ktorým by došlo k zhodnoteniu nehnuteľností jej matky. Pri právnom posúdení odkázal súd prvej inštancie na ustanovenia § 143, § 150 a § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP.

2. Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalobca. Uviedol, že rozsudok považuje za nezákonný, zmätočný, nepreskúmateľný a vydaný predčasne. Poukázal na to, že z dokazovania vyplynulo, že z prostriedkov získaných na základe zmlúv o poskytnutí úveru bola financovaná stavebná úprava a prístavba domu v predpokladaných finančných nákladoch stavby 812.000,- Sk. Tento záväzok vznikol stranám sporu za trvania manželstva, slúžil výlučne na výstavbu bytovej jednotky na Q. 21 v P. o podlahovej ploche 60,62 m². Keďže počas trvania manželstva dostali sa do zlej ekonomickej situácie, jeho sestra a jej manžel predali byt, ktorý v minulosti patril jeho matke, a ktorý mal byť na základe jej vôle darovaný jemu. Z prostriedkov predaja získal sumu 50.000,- eur, tieto prostriedky nepatrili do bezpodielového spoluvlastníctva manželov, predčasne nimi splatil úvery voči ČSOB a zostatok investoval do novopostaveného bytu. Súd prvej inštancie k týmto podstatným skutočnostiam vôbec nevypočul účastníkov kúpnej zmluvy, ako aj jeho matku. Pokiaľ on sám zo svojich vlastných peňazí investoval do bytu sumu 50.000,- eur a súd prikázal žalovanej, aby mu vyplatila sumu 5.000,- eur, považuje to zo strany súdu za „hlúpy žart“, za takúto sumu nekúpi ani polovicu garáže v meste Kežmarok. Podľa žalobcu z rozsudku v žiadnom prípade nie je zrejmé ako sa súd prvej inštancie vysporiadal s prostriedkami procesného útoku, jasne a výstižne nevysvetlil ním uvádzané skutkové tvrdenia a argumenty nezohľadnil, jeho investície vložené do nehnuteľnosti, neprihliadol na predložené listinné dôkazy. On sám zostal bez strechy nad hlavou. Navyiac v dôvodoch rozsudku súd sa zoberal jeho odsúdením, jeho trestným stíhaním z rozsudku Okresného súdu Kežmarok sp.zn. 0T/26/2014, mal by však vedieť, že rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp.zn. 8To/33/2015 bol tento rozsudok vo výroku o treste zrušený. Žiadal preto napadnutý rozsudok ako nezákonný, zmätočný, nepreskúmateľný, predčasne vyhlásený, v celom rozsahu zrušiť a žiadal rozhodnúť tak, aby bolo žalovanej uložené vyplatiť mu sumu 50.000,- eur.

3. Žalovaná vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu uviedla, že žalobca počas celého konania uvádzal rozporuplné a zavádzajúce skutočnosti, svoje vyjadrenia neustále menil, takže k dôvodom odvolania nie je možné sa vyjadriť. Žiadala, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne a právne správny potvrdil a pri vydaní rozhodnutia vychádzal zo zisteného skutkového stavu.

4. Súd prvej inštancie opravným uznesením č.k. 2C/460/2013-385 z 25.02.2021 opravil rozsudok súdu prvej inštancie v časti dátumu písomného vyhotovenia rozsudku kde bolo uvedené 28.3.2019 tak, že správne znie: „v Kežmarku, dňa 28.02.2019.“

5. Krajský súd v Prešove (ďalej aj len „odvolací súd“), príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku účinného od 01.07.2016, ďalej aj len „CSP“), vychádzajúc z ust. § 470 ods. 1, 2 veta prvá CSP, podľa ktorého ak nie je uvedené inak platí tento zákon aj na konanie začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti, právne účinky úkonu, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona zostávajú zachované, preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 378 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a dospel k záveru o existencii dôvodov, pre ktoré bolo potrebné rozsudok súdu prvej inštancie zrušiť.

6. Odvolacia argumentácia žalobcu, vychádzajúc z jej obsahu, bola prioritne založená na nesprávnosti konania a rozhodnutia súdu prvej inštancie pokiaľ sa pri rozhodovaní o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov nevysporiadal s ním uvádzanými skutkovými tvrdeniami, prostriedkami procesného útoku, čím nezohľadnil jeho investície vložené do nehnuteľnosti, ktorá sa mala stať bytovou jednotkou na Q. ulici XX v P..

7. Podľa § 149 ods. 4 Občianskeho zákonníka, ak do troch rokov od zániku bezpodielového spoluvlastníctva manželov nedošlo k jeho vyporiadaniu dohodou alebo ak bezpodielové spoluvlastníctvo manželov nebolo na návrh podaný do troch rokov od jeho zániku vyporiadané rozhodnutím súdu, platí, pokiaľ ide o hnutelné veci, že sa manželia vyporiadali podľa stavu, v akom každý z nich veci z bezpodielového spoluvlastníctva pre potrebu svoju, svojej rodiny a domácnosti výlučne ako vlastníci užíva. O ostatných hnutelných veciach a o nehnuteľných veciach platí, že sú v podielovom spoluvlastníctve a že podiely oboch spoluvlastníkov sú rovnaké. To isté platí primerane o ostatných majetkových právach, ktoré sú pre manželov spoločné.

8. V rámci vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov nie je možné vyporiadavať majetkové vzťahy, ktoré sa síce týkajú manželov, avšak nevznikli v súvislosti s ich bezpodielovým spoluvlastníctvom, okrem, ak ich rozvedení manželia sami neurobia predmetom vyporiadania. Vyporiadanie spoločných práv a povinností sa týka len vzťahov medzi manželmi a nezasahuje do práv a povinností tretích osôb (Najvyšší súd Slovenskej republiky 2Cdo/113/2007). Keď sa manželia podieľali na opravách alebo úpravách nehnuteľnosti, ktorá je vo vlastníctve iného občana, je pre vyporiadanie majetkových vzťahov bývalých manželov rozhodné, či im vznikla a trvá voči vlastníkovi pohľadávka z toho dôvodu, že vynaložili na tieto práce svoje spoločné prostriedky (R/6/1972).

9. Tvrdeniami o vložení vlastných, ale aj spoločných finančných prostriedkov za účelom výstavby bytovej jednotky v objekte na Q. ulici č. XX v P., ale aj prístavby garáže k tomuto objektu - stavbe bytového domu súp. č. XXX, na parcele č. XXXX v kat. území P., argumentoval žalobca od začiatku konania v písomnosti zo dňa 28.10.2017 (č.l. 248 spisu), ktorou žiadal o nariadenie znaleckého dokazovania. Poukázal aj na to, že v znaleckom posudku k hodnote rozostavaného bytu, o vypracovanie ktorého žiadala žalovaná absentuje hodnota prístavby garáže. Pre to, že existujúcou pohľadávkou, ktorá by mala byť predmetom vyporiadania, by mala byť hodnota realizovaných prác v objekte matky žalovanej svedčia nielen tvrdenia žalobcu a ním navrhované dôkazy, ale aj postoj a procesné úkony žalovanej. Žalovaná si dala vyhotoviť znalecký posudok k hodnote rozostavaného bytu v písomnosti z 26.09.2016 (č.l. 105 spisu) k rozsahu bezpodielového spoluvlastníctva manželov, ktoré by malo byť predmetom vyporiadania, uviedla hodnotu rozostavanej nadstavby bytu. Realizáciu prístavby k stavbe - garáže v priebehu konania nespochybnila, k hodnote prístavby sa nevyjadřila.

Z predložených dôkazov a zhodných tvrdení o investíciách realizovaných do zániku bezpodielového spoluvlastníctva manželov tak vyplýva, že predmetom vyporiadania by mala byť pohľadávka strán sporu. V tomto zmysle názor súdu prvej inštancie, že išlo len o veľkorysosť žalovanej nezodpovedá realite.

10. Odvolacím argumentom smerujúcim k spochybneniu disparity vyporiadavaného bezpodielového spoluvlastníctva manželov strán sporu bol aj argument o tom, že pokiaľ súd prvej inštancie vychádzal z toho, že žalobca bol uznaný za vinného rozsudkom Okresného súdu Kežmarok sp.zn. 0T/26/2014 z prečinu nebezpečného vyhrážania, mal vziať na zreteľ to, že rozsudkom Krajského súdu v Prešove bol rozsudok Okresného súdu Kežmarok vo výroku o treste zrušený. Z prvoinštančného rozsudku nie je zrejmé, či mu v čase jeho rozhodnutia bolo známe rozhodnutie odvolacieho súdu vo veci vedenej na Okresnom súde Kežmarok pod sp.zn. 0T/26/2016, ani to, či podstatným dôvodom disparity, z ktorej vychádzal pri vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov bolo v trestnom konaní

posudzované konanie žalobcu, alebo to bola len skutočnosť, že žalobca mal byť počas trvania manželstva v istých obdobiach nezamestnaný.

11. Vzhľadom na tieto skutočnosti má odvolací súd za to, že súd prvej inštancie z vykonaných dôkazov nezistil riadne skutkový stav pre potreby rozhodnutia o veci, ktorá je predmetom konania a v dôsledku toho prejednanú vec nie správne právne posúdil a rozhodnutie neodôvodnil tak, aby zodpovedalo preskúmateľnosti (§ 220 Civilného sporového poriadku) a aby nebolo v rozpore so zásadami spravodlivého súdneho procesu (článok 46 Ústavy, článok 45 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd). Tým odňal stranám sporu právo konať pred súdom a zaťažil svoje rozhodnutie vadou, pre ktorú bolo potrebné napadnutý rozsudok zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP.

12. V priebehu ďalšieho konania súd prvej inštancie vec opätovne prejedná a rozhodne. Zaoberať sa bude tvrdeniami žalovaného o tom, že okrem investície strán sporu do rozostavaného bytu, ktorý mal vzniknúť prestavbou do času zániku bezpodielového spoluvlastníctva manželov bola realizovaná do zániku bezpodielového spoluvlastníctva manželov aj prístavba k domu, podkrovia domu na Q. XX v P., o čom má svedčiť fotodokumentácia pôvodných miestnych pomerov s drevenou konštrukciou garáže v prílohe projektovej dokumentácie k stavebným úpravám krovu a k prístavbe domu na pozemku parc. č. XXXX, ulica Q. XX, P. (č.l. 219 spisu).

Opätovne vyhodnotí aj predpoklady pre možnú disparitu pri vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov strán sporu v zmysle zásluh tej-ktorej strany sporu vo vzťahu k bezpodielovému spoluvlastníctvu manželov. Dôkazy stranami sporu navrhnuté alebo predložené vyhodnotí, vychádzajúc z procesnej aktivity strán, ak bude mať za to, že niektorý z navrhnutých dôkazov nie je účelné vykonať a preto tento návrh zamietne, v rozhodnutí uvedie dôvod, ktorý ho k tomu viedol. Z vykonaných dôkazov ustáli skutkový stav potrebný pre svoje rozhodnutie a svoje závery o skutkových zisteniach právne posúdiac, odôvodní postupom zodpovedajúcim ust. § 220 ods. 2 Civilného sporového poriadku.

13. Súd prvej inštancie v novom rozhodnutí rozhodne o nároku na náhradu trov celého konania, t.j. vrátane trov odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP).

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Podľa § 420 CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa § 421 ods. 1 CSP, dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa § 421 ods. 2 CSP, dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n).

Podľa § 423 CSP, dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Podľa § 424 CSP, dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Podľa § 427 ods. 1 CSP, dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 427 ods. 2 CSP, dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

Podľa § 428 CSP, v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa § 429 ods. 1 CSP, dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom.

Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa § 429 ods. 2 CSP, povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.